GEMEENTE WEERT

UITVOERINGSPROGRAMMA

Gemeente Weert 2016

Het uitvoeringsprogramma van de Natuur- en landschapsvisie geeft uitvoering aan de ambities en de wensen die gesteld zijn in het voorbereidingstraject van de visie. Het onderstaande overzicht aan projecten en onderzoeksopdrachten is een aanzet en vormt een overzicht voor de korte termijn. Het voorliggende uitvoeringsprogramma wordt gezien als richtinggevend document met een dynamische lijst aan projecten als aanzet en oproep voor projecten vanuit de bevolking. Nadere prioritering van deze projecten wordt in overleg met de Participatiegroep Groen uitgewerkt. Projecten op langere termijn worden bij tussentijdse evaluaties toegevoegd.

De onderstaande projecten zijn benoemd tijdens de bijeenkomsten met de Participatiegroep Groen. Met de Participatiegroep Groen is besproken dat de gemeente niet alleen als initiatiefnemer zal optreden. Bij partners en groeperingen is een grote drive en betrokkenheid aanwezig. Dit uitvoeringsprogramma is net bedoeld om groeperingen aan te zetten tot initiatieven in de natuur- en het landschap. Het uitvoeringsprogramma voorziet in projecten waaraan mensen en middelen gekoppeld zijn en waarbij planning, rol en verantwoordelijkheid beschreven is.

Ontwikkeling en beheer gemeente Weert
Een aantal projecten wordt deels gefinancierd door de gemeente Weert. De gemeentelijke financiering komt voort uit het Gemeentelijk Kwaliteitsfonds Buitengebied of incidentele gemeentelijke investeringen. Ook kan een project tot stand komen door een initiatiefnemer die in het buitengebied een ontwikkeling wenst en hiervoor een compensatieverplichting heeft. De gemeentelijke investeringen zijn nieuwe investeringen in nieuw aanleg, ondersteuning en ontwikkeling van projecten.

Naast de nieuwe investeringen zijn er diverse projecten die bijdragen tot de landschapsvisie in uitvoering. De uitvoering van het bomenbeleidsplan waarin versterking van landschappelijke boomstructuren nagestreefd wordt. Ecologisch maaibeheer en onderhoud Kleine Landschapselementen dragen direct bij tot het behoud en in stand houden van landschappelijke en ecologische waarden.

Vanuit de intergemeentelijke samenwerking Weert-Cranendonck worden economische, landschappelijke en recreatieve ambities tot uitvoering gebracht. In deze gebiedsontwikkeling worden recreatieve en natuurverbindingen over de Zuid-Willemsvaart gerealiseerd, ontwikkeling van recreatieve routestructuren, beter benutten van cultuur- en archeologische objecten zoals Peelraamstelling en grafheuvelveld Boshoverheide.
Uit de gebiedsvisie Kempen~Broek IJzeren Man vloeien projecten, zoals de herinrichting van de hoofdtoegangspoort en de recreatieve ontwikkelingen bij de centrale zandwinning voort.
Met de provinciale pilot Deltaprogramma voor Hoge Zandgronden wordt de natuur, het agrarisch landschap en de stedelijke omgeving beter ingericht voor klimaatextremen. Vanuit deze projecten wordt vanuit een integrale aanpak gewerkt aan landschapsontwikkeling.

Platteland In Ontwikkeling (uitvoeringsprogramma van provincie Limburg)
De Provincie Limburg is onder de naam PIO Weerterland een gebiedsgerichte ontwikkeling gestart om landbouw, water, gezondheid, vrijetijdseconomie en natuurdoelen goed op elkaar af te stemmen. Met de lancering van PIO worden werkprocessen geïntegreerd waarbij er geredeneerd wordt vanuit gezamenlijke belangen en ambities. Dit proces is recent gestart. Het uitvoeringsprogramma van de Natuur- en landschapsvisie wordt ingebracht in dit proces om via deze weg cofinanciering / subsidie te onderzoeken.

Projecten – ontwikkelingen – onderzoek

Oktober 2016

1. Inventariseren waardevolle landschapselementen, historische objecten en nieuwe parels.
2. Bevorderen van biodiversiteit door ecologisch bermbeheer en akkerrandenbeheer met inzet van kennis en betrokkenheid van vrijwilligers.
3. Kennis over heden en verleden vergroten Educatie – Storytelling.
4. Stimuleren en waarderen van de inzet van vrijwilligers.
5. Stimuleren en promoten lokaal Agrarisch natuur- en landschapsbeheer.
6. Natuur-, landschaps-, molen-, water- en boerderijeducatie.
7. Ontwikkeling groen – blauwe stadsrand en kernrandzones.
8. Peelraamstelling – kazematten – Bocholter Graven.
9. Oorspronkelijk tracé Weertbeek zichtbaar maken
10. Uitvoering provinciaal uitvoeringsprogramma " Platteland in Ontwikkeling" ,
11. Versneld uitvoeren van anti verdrogingsmaatregelen klimaatbuffer Wijffelterbroek, Kruispeel, Raam / Lossing en Areven
12. Versterken cultuurhistorisch landschap Stramproyerheide – Siendonk - Lieëg hei
13. Onderzoek haalbaarheid schapenbegrazing in natuur en bermenbeheer

Monitoring
De projectenlijst wordt jaarlijks geactualiseerd. Het uitvoeringsprogramma en de financiële uitvoerbaarheid zijn dynamisch (voortdurend aan verandering onderhevig, worden aangevuld op basis van nieuwe budgetten, trekkers en kansen). Periodieke evaluatie, actualisering en bijstelling van het uitvoeringsprogramma en de financiële uitvoerbaarheid zijn noodzakelijk. De projecten worden voor gemeentelijke besluitvorming omtrent financiering en uitvoering separaat voorgelegd. De in het uitvoeringsplan genoemde financiering wordt als richtinggevend beschouwd.

1	**Inventariseren waardevolle landschapselementen, historische objecten en nieuwe parels.**
Beschrijving project/onderzoek	Inventariseren, vastleggen en beschermen van landschapselementen, beschrijven van historische landschapsobjecten, ontdekken van nieuwe landschappelijke parels.
Fasering/Prioriteit	**2017** inventariseren landschapselementen, historische en aardkundige objecten en nieuwe landschappelijke parels beschrijven. Opstellen ontwikkelingsplan **2017-2021** herstel en ontwikkeling (nieuwe) landschapselementen
Status	
Trekker	Gemeente Weert
Rol trekker	Initiërend en faciliteren: dialoog opstarten en werkafspraken maken, publiekrechtelijk traject (borgen in bestemmingsplan Buitengebied) Realisatie en Beheer: landschapselementen herstellen en nieuwe elementen aanleggen.
Actoren	Participatie groep Groen
Rol actoren	Uitgangspunten en randvoorwaarden formuleren. Inventarisatie werkzaamheden uitvoeren. Realiseren en beheer van landschapselementen op terrein van particulieren.
Relatie met overige gemeentelijke beleidsterreinen en afdelingen	Openbaar gebied: In stand houden en beheer Kleine landschapselementen (gemeentelijk terrein) Toerisme & recreatie : Opnemen nieuwe parels in digitaal routesysteem, toepassen huisstijl Kempen ~ Broek
Financiering	Budget Points of interests € 42.000 realiseren van nieuwe parels Gemeentelijk kwaliteitsfonds Buitengebied € 20.000 per jaar aanleg landschapselementen (ca. 2km per jaar)

2	**Bevorderen van biodiversiteit door ecologisch bermbeheer en akkerrandenbeheer met inzet van kennis en betrokkenheid van vrijwilligers**
Beschrijving project/onderzoek	Bij het opstellen van maaibestekken, in overleg met de Participatiegroep Groen, randvoorwaarden bepalen als uitgangspunten voor de uitvoering.
Fasering/Prioriteit	**2016 – 2017** opstellen randvoorwaarden **2017 – 2021** uitvoeren maaibestekken door gemeente **2017-2021** evaluatie en monitoring maaibeheer
Status	Voorbereiding uitvoering
Trekker	Gemeente Weert → Ecologisch maaibeheer Plattelands coöperatie Peel en Maasvallei → Bloemrijke akkerranden en akkerrandenbeheer
Rol trekker	Initiërend en faciliterend: dialoog opstarten en voeren Verwerken randvoorwaarden in maaibestekken en afstemmen ihkv beheer van (onverharde) wegen Uitwerken plan voor akkerrandenbeheer
Actoren	LLTB, IVN, NMC, Ecologische werkgroep Weert Zuid
Rol actoren	Uitgangspunten en randvoorwaarden meegeven voor gemeentelijke beheer en jaarlijkse evaluatie en monitoring in overleg met gemeente
Relatie met overige gemeentelijke beleidsterreinen en afdelingen	Openbaar gebied: Ecologisch maaibeheer en bermenbeheer
Financiering	Gemeente - Regulier budget onderhoud bermen buitengebied - Stimuleringsbudget bloemrijke akkerranden € 5.000 per jaar LLTB – plattelandscoöperatie – agrariërs € 5.000 per jaar

3	**Kennis over heden en verleden vergroten Educatie - Storytelling**
Beschrijving project/onderzoek	Verhalen ophalen en toegankelijk maken over ecologische, aardkundige en cultuurhistorische waarden. Dit herkenbaar maken in het landschap en gebruiken ter promotie en evenementen (digitaliseren) en ontwikkelen van thematische routes
Fasering/Prioriteit	**2017 – 2021** inventariseren en beschrijven **2018 – 2022** Uitwerken, realiseren en publiceren beeldverhalen en thematische routes toegankelijk en herkenbaar maken.
Status	
Trekker	Natuur historisch genootschap, NMC, IVN
Rol trekker	Opstellen plan van aanpak voor ophalen en verzamelen en zichtbaar maken van verhalen Uitwerking in overleg met VVV Midden-Limburg
Actoren	Participatie groep Groen
Rol actoren	Input aanleveren, verhalen ophalen, beschrijven van unieke landschapsparels
Relatie met overige gemeentelijke beleidsterreinen en afdelingen	Toerisme & recreatie : - Opnemen nieuwe parels in digitaal routesysteem - toepassen huisstijl Kempen ~ Broek
Financiering	Gemeentelijk kwaliteitsfonds Buitengebied € 10.000 voor vormgeving en reproductie beeldverhalen en ontwikkelen thematische routekaarten (analoog) en bebording.

4	**Stimuleren en waarderen van de inzet van vrijwilligers.**
Beschrijving project/onderzoek	Uitwerken stimuleringsregeling voor kleinschalige projecten van vrijwilligers in natuur- en landschap Stimuleren creativiteit, nieuwsgierigheid en verwondering in natuur en landschap.
Fasering/Prioriteit	**2017 – 2018** Opstellen tenderregeling **2018 – 2026** Uitvoeren en aanbesteden tenderregeling
Status	
Trekker	Gemeente Weert, Ruimtelijk Beleid icm OCSW
Rol trekker	Opstellen plan van aanpak en aanbestedingsregeling uitwerken Randvoorwaarden en uitgangspunten formuleren, contracten voorbereiden
Actoren	Participatie groep Groen, verenigingen, groeperingen
Rol actoren	Input aanleveren voor regeling Participeren in de regeling
Relatie met overige gemeentelijke beleidsterreinen en afdelingen	OCSW : Tenderregeling voor vrijwilligerswerk
Financiering	€ 30.000 per jaar te besteden aan de ondersteuning van projecten (na een periode van 5 jaar evalueren en bijstellen)

5	**Stimuleren en promoten lokaal Agrarisch natuur- en landschapsbeheer**
Beschrijving project/onderzoek	Uitwerken plan van aanpak en onderzoeken haalbaarheid voor agrarische wederdiensten in natuur en landschap - Beschrijven en uitvoeren beheerwerkzaamheden in natuur en landschap - Ontwikkelen en stimuleren samenwerkingsverbanden van land- en/of tuinbouwers rond agrarisch landschaps-, natuur- en/of waterbeheer.
Fasering/Prioriteit	**2017 – 2018** Ontwikkelen en opstellen agrarische beheercontracten **2018 – 2026** Uitvoeren en aanbesteden tenderregeling
Status	
Trekker	Stichting Bronsgroen en Natuurrijk Limburg
Rol trekker	Opstellen plan van aanpak
Actoren	LLTB - Plattelands coöperatie Peel- en Maasvallei – Natuurmonumenten – gemeente Weert
Rol actoren	Input aanleveren voor Agrarisch natuur en landschapsbeheer
Relatie met overige gemeentelijke beleidsterreinen en afdelingen	
Financiering	Budget is nog niet bepaald

6	**Natuur-, landschaps-, molen-, water- en boerderijeducatie**
Beschrijving project/onderzoek	Ontwikkelen netwerk over natuur- landschaps-, molen-, water- voedsel- en boerderijeducatie Kennis over biodiversiteit, landschap, oude ambachten en plattelandsontwikkeling vergroten
Fasering/Prioriteit	**2017 – 2025** Opzetten plan van aanpak voor ontwikkeling kennisnetwerk
Status	
Trekker	NMC – LLTB icm Boerderijeducatie Limburg samen met Molenstichting Weerterland
Rol trekker	Opstellen plan van aanpak
Actoren	Participatiegroep Groen
Rol actoren	Kennis vergaren en bundelen en verspreiden. Lespakketten en instructiemateriaal ontwikkelen icm scholengemeenschap, Boerderijeducatie, Waterschap Peel en Maasvallei en Waterpanel Noord en Midden Limburg en Molenstichting Weerterland Promoten van het kennisnetwerk icm toeristisch recreatieve sector
Relatie met overige gemeentelijke beleidsterreinen en afdelingen	Cultuurhistorie en landbouw
Financiering	Gemeente (bestedingsbudget CZW educatie en biodiversiteit € 42.000)

7	**Ontwikkeling groen – blauwe stadsrandzone zuid**
Beschrijving project/onderzoek	Realiseren van het groene uitloopgebied voor de wijken Graswinkel, Moesel en Keent. Opheffen barrièrewerking ringbaan-zuid Het realiseren van een feest - en herdenkingsbos, speelbos, fruit en plukgebied en inrichten van klimaatbuffers.
Fasering/Prioriteit	**2016 – 2017** Opstellen inrichtingsplan, inrichten infrastructuur **2017 – 2027** Organiseren van (feestelijke) plant en werkdagen
Status	
Trekker	Natuurmonumenten – scouting - gemeente Weert
Rol trekker	Opzetten plan van aanpak en traject begeleiden voor een inrichtingsplan. Gefaseerde uitvoering
Actoren	Wijkraden Graswinkel, Moesel en Keent, Stichting Groen Weert, IVN, NMC, Stichting Feest en Herdenkingsbos, Bosgroep Zuid Nederland
Rol actoren	Input en randvoorwaarden leveren voor inrichtingsplan Organiseren jaarlijkse (feestelijke) plant- en werkdagen
Relatie met overige gemeentelijke beleidsterreinen en afdelingen	Project Ontwikkeling : aanleg groene berging Koekoeksweg
Financiering	Gemeente € 75.000 (fiets – wandel) infrastructuur Budget € 75.000 terreininrichting Provincie / Waterschap € 100.000 Deltaplan Hoge Zandgronden (aanleg klimaatbuffers) en subsidie stadsnatuur Cofinanciering inwoners van Weert adoptie feest- en herdenkingsbomen bomen planten ter waarde van € 60 per boom

8	**Peelraamstelling – kazematten – Bocholter Graven**
Beschrijving project/onderzoek	Onderzoek reconstructie en recreatief benutten van verdedigingswerken uit diverse oorlogen
Fasering/Prioriteit	**2017 - 2020**
Status	
Trekker	Heemkunde kring, Natuurhistorisch genootschap, gemeente Weert
Rol trekker	Opzetten plan van aanpak en traject begeleiden voor een opmaken van een reconstructieplan.
Actoren	Participatiegroep Groen – gemeente Bocholt, Natuurpunt (B), VVV Midden-Limburg
Rol actoren	Input en randvoorwaarden leveren voor inrichtingsplan
Relatie met overige gemeentelijke beleidsterreinen en afdelingen	Toerisme & recreatie : Opnemen nieuwe parels in digitaal routesysteem, toepassen huisstijl Kempen ~ Broek
Financiering	Aanhaken bij project rondom Liberation Route Budget is nog niet bepaald

9	**Oorspronkelijk tracé Weertbeek zichtbaar en/of beleefbaar maken.**
Beschrijving project/onderzoek	Historisch voedingswater voor kasteelgracht van Weert deels recreatief te ontwikkelen, zichtbaar en herkenbaar maken in het landschap
Fasering/Prioriteit	**2020 - 2025**
Status	
ssTrekker	Dorpsraad Altweerterheide – gemeente Weert
Rol trekker	Opzetten plan van aanpak en traject begeleiden voor een reconstructieplan en ontwikkelen / aanpassen recreatieve routekaarten
Actoren	Participatiegroep groen
Rol actoren	Input en randvoorwaarden leveren voor inrichtingsplan
Relatie met overige gemeentelijke beleidsterreinen en afdelingen	Toerisme & recreatie : Opnemen nieuwe parels in digitaal routesysteem, toepassen huisstijl Kempen ~ Broek Budget is nog niet bepaald
Financiering	Gemeentelijk kwaliteitsfonds Buitengebied Budget is nog niet bepaald

10	**Uitvoering provinciaal uitvoeringsprogramma " Platteland in Ontwikkeling"**
Beschrijving project/onderzoek	Gebiedsontwikkeling op gebied van natuur, landbouw, recreatie, gezondheid en klimaatmaatregelen in Weert en Nederweert integraal aangepakt worden
Fasering/Prioriteit	**2017 - 2025**
Status	
Trekker	gemeente Weert en Nederweert – Gebiedsbureau Weert, Nederweert en Leudal.
Rol trekker	Opzetten plan van aanpak en traject begeleiden voor een gebiedsontwikkeling
Actoren	Provincie Limburg, Waterschap Peel en Maasvallei, LLTB, terreinbeheerders
Rol actoren	Input en randvoorwaarden leveren bij uitwerkingsprojecten
Relatie met overige gemeentelijke beleidsterreinen en afdelingen	
Financiering	Gemeentelijk kwaliteitsfonds Buitengebied Budget is nog niet bepaald

11	**Versneld uitvoeren van anti verdrogingsmaatregelen klimaatbuffer Wijffelterbroek, Kruispeel, Raam / Lossing en Areven**
Beschrijving project/onderzoek	Verleggen van de Raam, herstel van groot Wijffelterbroek, waterkwaliteitsverbeteringen in overleg met gemeente Bocholt
Fasering/Prioriteit	**2017 – 2020** Voorbereiding en uitwerking inrichtingsplan Uitvoeren hydrologische berekeningen en natuur- en archeologisch onderzoek
Status	
Trekker	Stichting Ark - Natuurmonumenten
Rol trekker	Uitwerken uitvoeringstekeningen, berekeningen en onderzoek naar hydrologisch systeem
Actoren	Participatiegroep groen
Rol actoren	Input en randvoorwaarden leveren voor inrichtingsplan Gemeente Weert planologische procedure.
Relatie met overige gemeentelijke beleidsterreinen en afdelingen	Niet van toepassing.
Financiering	Budget is nog niet bepaald

12	**Versterken cultuurhistorisch landschap Stramproyerheide – Siendonk - Lieëg hei**
Beschrijving project/onderzoek	Herstel en versterken landschapselementen en zichtbaar maken van het cultuurhistorisch landschap.
Fasering/Prioriteit	**2017 – 2020** gefaseerde uitvoering met aanleg van landschapselementen, herstel van vennen en poelen, herstel heidevlakten, ontwikkelen struinroutes
Status	
Trekker	Stichting Ark - Natuurmonumenten
Rol trekker	Uitwerken uitvoeringstekeningen, berekeningen en onderzoek naar hydrologisch systeem
Actoren	Heemkunde Stramproy, IVN, Ecologische werkgroep Weert Zuid, Peel Maas & Kempen (archeologische ver.), Natuur Historisch Genootschap
Rol actoren	Input en randvoorwaarden leveren voor inrichtingsplan
Relatie met overige gemeentelijke beleidsterreinen en afdelingen	Toerisme & recreatie : Opnemen struinroutes op wandelkaarten, toepassen huisstijl Kempen ~ Broek
Financiering	Budget is nog niet bepaald

13	**Onderzoek haalbaarheid schapenbegrazing in natuur en bermenbeheer**
Beschrijving project/onderzoek	Uitwerking geven aan de wens voor inzet van schapenbegrazing vanuit natuur- en landschapsbeheer. Beschrijven van de rol, belang en betekenis van het schaap in relatie tot de economische ontwikkeling van Weert. Onderzoeken naar (financiële) haalbaarheid en uitwerking exploitatie voor schapenbegrazing.
Fasering/Prioriteit	**2017 – 2020** Opzetten plan van aanpak en exploitatie
Status	
Trekker	Ecologische werkgroep Weert zuid, Heemkunde Stramproy, Natuurhistorisch genootschap
Rol trekker	Opzetten beschrijving en plan van aanpak voor uitvoering en exploitatie van schapenbegrazing Onderzoek naar (co) financiering en mogelijke verdienmodellen
Actoren	Natuurmonumenten, IVN, RLKM, Natuurpunt (B)
Rol actoren	Organiseren en onderzoeken cofinanciering
Relatie met overige gemeentelijke beleidsterreinen en afdelingen	Openbaar gebied: Wegbermenbeheer
Financiering	Budget is nog niet bepaald